

SAMOOBRONA LEPPERA W OPINII SPOŁECZNEJ

Warszawa, grudzień 2001

- W społeczeństwie polskim dosyć powszechna jest opinia, że Andrzej Lepper i Samoobrona dobrze wyrażają potrzeby i pragnienia rolników – podziela ją 51% Polaków. Prawie połowa (47%) społeczeństwa jest również przekonana, że Lepper i Samoobrona dobrze służą sprawom wsi.
- Polacy mają pozytywny stosunek do pojawienia się Samoobrony w Sejmie. 63% społeczeństwa ocenia, że to bardzo dobrze lub dobrze, iż partia ta ma swoich posłów w Sejmie. 18% badanych, uznało, że to źle lub bardzo źle.
- Większość badanych (70%) jest przekonana, że Andrzej Lepper będzie dalej osobiście brał udział w protestach społecznych. Przeciwnego zdania jest 9% osób.
- Czy Andrzej Lepper zagraża demokracji w Polsce? Większość badanych (53%) twierdzi, że nie, z poglądem takim zgadza się 25% badanych.

TNS OBOP

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystanie w innej formie danych, informacji i opracowań zamieszczanych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Na początku lutego 1999 roku, w szczytowym momencie protestów organizowanych przez Samoobronę Andrzeja Leppera, OBOP przeprowadził badania nad społecznym tłem protestów oraz stosunkiem opinii publicznej do blokad dróg i do postaci ich organizatora. "OK. Lepper" – tak zatytułowała jedna z gazet omówienie wyników tych badań.

W opinii wyraźnej większości badanych Andrzej Lepper „dobrze wyrażał potrzeby i pragnienia rolników” (57%) i „dobrze służył sprawom wsi” (59%); nie podzielało tych poglądów odpowiednio 29% i 31% badanych. 80% badanych uważało, że telewizja publiczna powinna umożliwić Lepperowi, by w specjalnym wystąpieniu przedstawił swoje poglądy społeczeństwu; domagał się tego szef „Samoobrony”, ale telewizja odpowiadała, że prawo do takich wystąpień przysługuje tylko najwyższym osobom w Państwie. Przytaczamy te wyniki, by przypomnieć, że dzisiejsza popularność Leppera nie jest zjawiskiem nowym.

Od tego czasu pozycja Samoobrony i Leppera zmieniła się. Samoobrona, już jako partia pod nazwą Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej weszła do Sejmu z dobrym, trzecim wynikiem (10,20% głosów), zebranych nie tylko na wsi, ale i w małych miastach, zaś jej przewodniczący został wybrany wicemarszałkiem Sejmu. Zyskał on szerokie możliwości prezentacji swoich poglądów, najpierw w programach wyborczych, a potem, po zaskakującym większości obserwatorów sukcesie wyborczym, stał się popularną postacią mediów masowych.

Wejście Samoobrony do Sejmu i wybór Leppera na wicemarszałka, wywołały gorącą debatę elit politycznych i medialnych. Spierano się o przyczyny i ocenę sukcesu Samoobrony. Spekulowano, czy Lepper, znany dotychczas z akcji bezpośrednich, podporządkuje się zasadom państwa prawa i w ich ramach będzie dążył do realizacji celów Samoobrony, czy też przeciwnie - będzie dążył do swych celów wbrew prawu, niszcząc maszynę demokratyczną. Niektórzy politycy i publicyści wypowiadali pogląd, że Andrzej Lepper stanowi zagrożenie dla polskiej demokracji.

Sondaż przeprowadzony przez TNS OBOP w dniach 24-26 listopada 2001 roku został zrealizowany w momencie szczególnym¹. 15 listopada wicemarszałek Lepper uniemożliwił komornikowi likwidację nielegalnego targowiska we Włocławku i zachęcił kupców do oporu, natomiast 23 listopada w sposób obelżywy skrytykował ministra spraw zagranicznych za jego postępowanie w trakcie negocjacji w sprawie sprzedaży ziemi cudzoziemcom po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Z wielu stron pojawiły się żądania odwołania Leppera z funkcji wicemarszałka Sejmu, w dniach realizacji badania wiele pisano i mówiono na ten temat. 29 listopada, już po zakończeniu badania Andrzej Lepper został odwołany, a zanim się to stało wygłosił mowę oskarżycielską, czym rozpoczął nową fazę sporu wokół Samoobrony i jej lidera.

Spór ten trwa. Komunikat niniejszy oddaje głos w tym sporze samej opinii publicznej. Przy jego lekturze należy pamiętać, że głos ten pochodzi sprzed dnia odwołania Leppera.

ANDRZEJ LEPPER JAKO RZECZNIK INTERESÓW WSI

Wyrażanie i realizacja interesów jakiegoś segmentu lub całego społeczeństwa to podstawowe zadania partii i ruchów politycznych. W społeczeństwie polskim dosyć powszechna jest opinia, że Lepper i Samoobrona dobrze pełnią te funkcje wobec wsi i rolnictwa, swojej wyjściowej bazy społecznej. Co najważniejsze, taki pogląd dominuje wśród najbardziej zainteresowanych, samych mieszkańców wsi i rolników.

¹ Badanie przeprowadzono w dniach 24 - 26.11.2001 r. na reprezentatywnej losowej próbie mieszkańców Polski powyżej 15 roku życia. Zrealizowano 1006 wywiadów. Maksymalny błąd statystyczny wynosi +/-3,0% przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

ANDRZEJ LEPPER JAKO RZECZNIK INTERESÓW WSI

	Czy Pana(i) zdaniem Andrzej Lepper i Samoobrona dobrze wyrażają potrzeby i pragnienia rolników?		Czy Pana (i) zdaniem Andrzej Lepper i Samoobrona dobrze służą sprawom wsi?	
	ogółem	rolnicy	ogółem	rolnicy
zdecydowanie tak	18	46	14	37
raczej tak	33	39	33	36
raczej nie	19	11	20	16
zdecydowanie nie	14	0	11	0
<i>nie wiem kto to jest</i>	1	0	0	0
<i>trudno powiedzieć</i>	15	4	22	11

Oba poglądy są silnie ze sobą związane. Spośród badanych, którzy odpowiedzieli twierdząco na pytanie o wyrażanie potrzeb, 84% odpowiedziało zarazem twierdząco na pytanie o służenie sprawom wsi. Pozwala to mówić o nich łącznie.

Polityka Leppera i Samoobrony wobec wsi i rolnictwa najczęściej zyskują pozytywne oceny wśród osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym, ludzie w wykształceniu podstawowym akceptują ją dwa razy częściej niż ludzie po studiach wyższych (zob. tab. aneksowe). Pozytywne oceny dominują na wsi i w miastach do 100 tys. m-ców, natomiast w największych miastach (powyżej 500 tys.) dominują oceny negatywne. W każdym z regionów pozytywne oceny polityki Samoobrony przeważają nad ocenami negatywnymi. Ciekawe, że najwięcej ocen pozytywnych polityka ta zbiera w regionie wschodnim i centralnym, w regionach rolnictwa tradycyjnego, a nie popegeerowskiego.

Oceny Samoobrony wyraźnie zależą od przynależności społeczno-zawodowej badanych. Kierownicy i specjaliści, prywatni przedsiębiorcy oraz pracownicy administracji i usług częściej oceniają tę politykę negatywnie niż pozytywnie. Rolnicy, robotnicy, a także gospodynie domowe, emeryci i renciści – odwrotnie: częściej, lub wręcz zdecydowanie częściej oceniają tę politykę pozytywnie niż negatywnie. Daje się zauważyć, że oceny dbania o sprawy wsi silniej zależą od przynależności społeczno-zawodowej badanych niż oceny wyrażania potrzeb. Oceny wyrażania potrzeb odnoszą politykę Samoobrony do potrzeb rolników. Ocena obsługi interesów

natomiast zawiera więcej elementów subiektywnych, podmiotowych - oceny Leppera zależą też od tego, jak badani sami widzą interesy wsi.

Ocena polityki Samoobrony przez wieś i rolników ma znaczenie szczególne, albowiem to na ich dążenia i interesy Lepper się powołuje. 46% rolników zgadza się zdecydowanie, a 39% raczej zgadza się, że Lepper i Samoobrona dobrze wyrażają ich potrzeby i pragnienia (łącznie 85% ocen pozytywnych!), 11% raczej się z tym nie zgadza, a nie ma nikogo, kto by się nie zgadzał zdecydowanie. 37% rolników zdecydowanie zgadza się, że Lepper i Samoobrona dobrze służy ich interesom, 36% raczej zgadza się z tym poglądem (73% ocen pozytywnych), a 16% nie zgadza się; tu także nie ma nikogo, kto by się z tymi poglądami zdecydowanie nie zgadzał. Ponieważ na wsi mieszkają nie tylko rolnicy, oceny polityki Samoobrony przez mieszkańców wsi są nieco niższe niż oceny rolników. 63% i 61% mieszkańców wsi ocenia pozytywnie odpowiednio wyrażanie potrzeb rolników i obsługę interesów wsi przez Andrzeja Leppera i Samoobronę.

W świetle przytoczonych wyników, polska wieś generalnie pozytywnie ocenia działalność Leppera i Samoobrony jako wyrazicieli jej potrzeb i rzeczników jej interesów. Co więcej, pozytywna ocena Leppera i Samoobrony pod tymi względami znajduje wsparcie w opiniach w całym społeczeństwie. Dopiero wśród ludzi z wykształceniem wyższym, ludzi z górnych grup społeczno-zawodowych i mieszkańców wielkich miast przeważają krytyczne opinie o Samoobronie i Lepperze jako rzecznikach interesów wsi. Proste badanie sondażowe nie daje podstaw do odpowiedzi na pytanie, czy jest to wynikiem oddalenia tych grup od wiejskich realiów czy też zasadniczo innego widzenia problemów wsi, rolnictwa i państwa.

ANDRZEJ LEPPER JAKO POSEŁ

Do Sejmu IV kadencji Samoobrona wprowadziła 53 posłów. Sukces ten stał się przedmiotem pytania: dobrze to czy źle. Jedni uczestnicy debaty publicznej mówili, że to dobrze, gdyż parlament stał się bardziej reprezentatywny i tak duża siła polityczna jak Samoobrona nie pozostaje poza parlamentem, w parlamencie natomiast stanie się bardziej odpowiedzialna, tak jak wiele radykalnych partii przed nią, choćby SdRP po wyborach w 1991 roku i ZChN po wyborach w 1993 roku. Drudzy mówili, że to źle, gdyż wejście Samoobrony do Sejmu obniża jego powagę,

doprowadzi do pogorszenia się poziomu pracy parlamentarnej i będzie wykorzystane przez szefa Samoobrony do prowadzenia nie liczącej się z prawem polityki.

Opinia publiczna w tej sprawie jest także podzielona, ale zdecydowanie przeważa w niej pozytywny stosunek do pojawienia się „Samoobrony” w Sejmie. 63% badanych uznało, że to bardzo dobrze lub dobrze, iż „Samoobrona ma swoich posłów w Sejmie”; zaś 18% uznało, że to źle lub bardzo źle.

ANDRZEJ LEPPER JAKO POSEŁ	
W wyniku ostatnich wyborów Samoobrona Andrzeja Leppera ma swoich posłów w Sejmie. Czy zdaniem Pana(i) to dobrze czy źle?	
to bardzo dobrze	14
to dobrze	49
to źle	13
to bardzo źle	5
<i>trudno powiedzieć</i>	19

Dokładniejsza analiza wykazuje, że nie ma takiego przekroju i takiej kategorii społecznej, w której przeważałby stosunek negatywny. Warto jednak wskazać takie miejsca w społeczeństwie, w których oceny pozytywne spotyka się *rzadziej* niż w innych. Ludzie z wykształceniem wyższym, mieszkańcy dużych miast (powyżej 500 tys. m-ców) oraz kierownicy i specjaliści są środowiskami, w których najrzadziej pojawiają się pozytywne oceny wejścia Samoobrony do Sejmu. Pełne dane znajdują się w tabelach aneksowych.

Pytanie, „czy Andrzej Lepper będzie dalej osobiście brał udział w protestach społecznych czy też nie będzie już brał udziału?” stawiano sobie od momentu ogłoszenia wyników wyborów, a zwłaszcza od dnia wybrania Leppera wicemarszałkiem Sejmu. W badaniu TNS OPOP zadano je już po osobistym udziale Leppera w oporze przeciw likwidacji targowiska we Włocławku. Fakt ten mógł wpłynąć na odpowiedzi na pytanie, gdyż Lepper zdążył już wziąć udział w takim proteście. 70% badanych odpowiedziało na to pytanie twierdząco, zaś tylko 9% przecząco.

Warto zwrócić uwagę, że przewidywanie udziału Leppera w protestach społecznych nie powstrzymywało ludzi od pozytywnej oceny tego, że on sam i posłowie Samoobrony znaleźli się w parlamencie. Między posłowaniem a

protestowaniem w stylu Leppera ludzie nie widzą sprzeczności. W skrajnym przypadku, rolników, 81% przewidywało, że Lepper będzie dalej brać udział w protestach, a 90% uważało, że to dobrze, iż Lepper znalazł się w parlamencie. Spośród wszystkich badanych przewidujących udział Leppera w protestach 64% pozytywnie oceniało wejście Samoobrony do parlamentu, natomiast wśród badanych, którzy sądzili, że Lepper się zmieni, takie oceny wyrażało 74% - niewielka różnica.

ANDRZEJ LEPPER JAKO ZAGROŻENIE DLA DEMOKRACJI

W okresie między interwencją Leppera we Włocławku i atakiem na ministra spraw zagranicznych a usunięciem go z funkcji wicemarszałka Sejmu, pogląd, że Lepper stanowi zagrożenie dla demokracji w Polsce nie był podzielany przez większość badanych. Przeciwnie, większość (53%) nie zgadzała się z tym poglądem (w tym 20% zdecydowanie), zaś tylko 25% się z nim zgadzało. W żadnej z kategorii proporcje te nie były odwrotne, a jedynie w wielkich miastach istniała tu przybliżona równowaga między zwolennikami i przeciwnikami tego poglądu (39% i 41%).

ANDRZEJ LEPPER JAKO ZAGROŻENIE DLA DEMOKRACJI	
Słyszysz pogląd, że Andrzej Lepper zagraża demokracji w Polsce. Czy Pan(i) zgadza się, czy nie zgadza się z tym poglądem?	
zdecydowanie się zgadzam	8
raczej się zgadzam	17
raczej się nie zgadzam	33
zdecydowanie się nie zgadzam	20
trudno powiedzieć	22

Prośba o odniesienie się do poglądu, że Lepper zagraża demokracji w Polsce musiała być dla badanych silnym bodźcem, bowiem na żadne z pozostałych pytań dotyczących Samoobrony nie uzyskano odpowiedzi tak wyraźnie zależnych od społecznych cech badanych. Akceptacja poglądu, że Lepper zagraża demokracji rosła regularnie wraz z wykształceniem (wśród osób z wykształceniem wyższym pogląd był dwukrotnie częstszy niż wśród osób z wykształceniem podstawowym,

37% i 18%), wraz z wielkością miejsca zamieszkania (wieś 15%, miasto powyżej 500 tys. 39%) oraz położeniem na skali usytuowania społecznego (rolnicy, robotnicy, gospodynie 16-18% - górne grupy 34-39%); sytuacją materialną (zła 20%, dobra 34%) i zainteresowaniem polityką (11% wśród ludzi, którzy się polityką nie interesują, 40% wśród ludzi, którzy bardzo się interesują). Można zatem powiedzieć, że w przededniu odwołania szefa Samoobrony z funkcji wicemarszałka Sejmu obawa, że zagraża on demokracji w Polsce była podzielana przez małą część obywateli, ale zarazem była skupiona w segmentach ważnych dla dynamiki procesu politycznego.

Przyszłe badanie pokażą, jaki efekt na opinię publiczną miało odwołanie Leppera, jego mowa w Sejmie i bezpośrednia reakcja elit medialnych i politycznych na to wystąpienie. Jeśli jednak efekt ten okaże się ograniczony społecznie i krótkotrwały, to przedstawione tu wyniki pozwolą zrozumieć dlaczego tak się stało.

Czy Pana(i) zdaniem, Andrzej Lepper i Samoobrona dobrze wyrażają potrzeby i pragnienia rolników?

1. zdecydowanie tak
2. raczej tak
3. raczej nie
4. zdecydowanie nie
5. nie wiem kto to jest
6. trudno powiedzieć

		ODPOWIEDZI W PROC.						LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	
OGÓŁEM		18	33	19	14	1	15	1006
PLEĆ	mężczyźni	21	32	19	16	1	11	482
	kobiety	16	33	19	12	2	17	524
WIEK	15-19 lat	15	35	16	14	3	17	108
	20-29 lat	16	32	20	17	2	13	194
	30-39 lat	20	34	19	14	0	12	161
	40-49 lat	23	31	20	12	1	13	201
	50-59 lat	21	29	17	15	1	18	135
	60 lat lub więcej	14	35	20	13	2	16	207
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	21	37	14	9	1	18	292
	zasadnicze zawodowe	25	33	17	9	2	13	262
	średnie i pomaturalne	14	32	23	16	1	14	357
	licencjat, wyższe	7	24	27	31		10	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	28	35	14	6	2	15	370
	miasto do 100 tys.	14	35	21	14	1	15	325
	miasto 101-500 tys.	11	30	25	18	1	14	190
	miasto pow. 500 tys.	11	23	22	32	1	12	121
REGION	małopolski	12	31	17	16	3	20	168
	wschodni	30	32	16	10	2	10	111
	katowicki	11	37	22	13		17	156
	dolnośląski	21	30	9	32	2	6	109
	wielkopolski	13	38	22	12	1	15	125
	pomorski	23	26	27	8	1	15	135
	centralny	21	34	19	11	1	14	202
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	20	33	22	13	0	12	406
	nie pracuje zawodowo	17	33	17	15	2	16	600
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	5	29	25	29		12	63
	prywatni przedsiębiorcy	10	24	28	21		16	40
	pracownicy administracji i usług	14	25	26	18		17	110
	robotnicy	24	40	19	6	1	10	140
	rolnicy	46	39	11			4	50

	gospodynie domowe	14	40	12	16		17	41
	emeryci i renciści	17	33	17	14	2	17	285
	uczniowie i studenci	13	31	17	19	2	18	146
	bezrobotni	24	32	20	11	3	10	127
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	16	27	24	25	4	5	102
	średnia	17	32	19	14	1	16	616
	zła	22	36	19	7	2	14	274
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	21	32	17	13	2	15	585
	wierzący i niereg. praktykujący	14	36	22	14	1	14	281
	wierzący lecz niepraktykujący	17	34	19	19		11	102
	niewierzący	15	23	24	33		5	18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	21	32	23	12	1	10	223
	centrolewicowe	10	31	24	24	1	9	98
	centroprawicowe	23	26	24	15		11	90
	prawicowe	18	24	22	24	3	10	103
	trudno powiedzieć	18	36	15	11	1	19	491
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	14	40	14	6	4	22	217
	raczej się nie interesuje	20	34	16	16	1	14	351
	raczej się interesuje	19	28	26	16	0	11	380
	bardzo się interesuje	20	31	11	26		12	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	14	33	25	14	1	13	213
	LPR	16	39	16	16	5	8	35
	PO	8	27	26	24		14	66
	PSL	30	39	18	11		2	53
	PiS	15	29	12	28	2	13	35
	RS AWS		17	25	58			8
	Samoobrona RP	59	40				1	89
	UPR	14	23		31		32	12
	UW		13	30	57			4
	inne	16	18	28	12	2	24	23

Czy Pana(i) zdaniem, Andrzej Lepper i Samoobrona dobrze wyrażają potrzeby i pragnienia rolników?

1. tak
2. nie
3. nie wiem kto to jest
4. trudno powiedzieć

	ODPOWIEDZI W PROC.				LICZBA OSÓB
	1	2	3	4	

OGÓŁEM		51	33	1	15	1006
PŁEĆ	mężczyźni	53	35	1	11	482
	kobiety	49	32	2	17	524
WIEK	15-19 lat	50	30	3	17	108
	20-29 lat	49	37	2	13	194
	30-39 lat	55	33	0	12	161
	40-49 lat	53	32	1	13	201
	50-59 lat	50	32	1	18	135
	60 lat lub więcej	50	33	2	16	207
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	58	23	1	18	292
	zasadnicze zawodowe	58	27	2	13	262
	średnie i pomaturalne	46	39	1	14	357
	licencjat, wyższe	32	58		10	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	63	20	2	15	370
	miasto do 100 tys.	50	34	1	15	325
	miasto 101-500 tys.	41	43	1	14	190
	miasto pow. 500 tys.	34	54	1	12	121
REGION	małopolski	44	34	3	20	168
	wschodni	61	26	2	10	111
	katowicki	49	34		17	156
	dolnośląski	51	41	2	6	109
	wielkopolski	50	33	1	15	125
	pomorski	49	35	1	15	135
	centralny	55	30	1	14	202
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	52	35	0	12	406
	nie pracuje zawodowo	50	32	2	16	600
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	34	54		12	63
	prywatni przedsiębiorcy	35	49		16	40
	pracownicy administracji i usług	39	44		17	110
	robotnicy	64	25	1	10	140
	rolnicy	85	11		4	50
	gospodynie domowe	54	28		17	41
	emeryci i renciści	50	31	2	17	285
	uczniowie i studenci	44	36	2	18	146
	bezrobotni	56	31	3	10	127
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	42	49	4	5	102
	średnia	49	33	1	16	616
	zła	58	26	2	14	274
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	53	30	2	15	585

	wierzący i niereg. praktykujący	50	35	1	14	281
	wierzący lecz niepraktykujący	51	38		11	102
	niewierzący	38	58		5	18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	53	36	1	10	223
	centrolewicowe	41	49	1	9	98
	centroprawicowe	49	39		11	90
	prawicowe	42	46	3	10	103
	trudno powiedzieć	54	25	1	19	491
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	54	20	4	22	217
	raczej się nie interesuje	54	31	1	14	351
	raczej się interesuje	47	42	0	11	380
	bardzo się interesuje	51	37		12	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	47	40	1	13	213
	LPR	55	32	5	8	35
	PO	35	50		14	66
	PSL	69	28		2	53
	PiS	44	40	2	13	35
	RS AWS	17	83			8
	Samoobrona RP	99			1	89
	UPR	37	31		32	12
	UW	13	87			4
	inne	33	40	2	24	23

Czy Andrzej Lepper i Samoobrona dobrze służą sprawom wsi?

1. zdecydowanie tak
2. raczej tak
3. raczej nie
4. zdecydowanie nie
5. trudno powiedzieć

		ODPOWIEDZI W PROC.					LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	
OGÓŁEM		14	33	20	11	22	1003
PŁEĆ	mężczyźni	16	34	19	13	19	482
	kobiety	13	33	20	9	25	521
WIEK	15-19 lat	10	40	21	11	18	108
	20-29 lat	14	31	21	13	21	194
	30-39 lat	16	34	18	13	19	161
	40-49 lat	15	37	16	9	23	200
	50-59 lat	16	27	22	11	25	135
	60 lat lub więcej	14	32	20	11	23	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	17	34	16	8	26	290

	zasadnicze zawodowe	18	36	15	9	23	261
	średnie i pomaturalne	12	35	22	12	19	356
	licencjat, wyższe	4	22	34	20	20	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	22	39	12	4	23	370
	miasto do 100 tys.	11	34	20	12	23	322
	miasto 101-500 tys.	8	30	30	15	18	190
	miasto pow. 500 tys.	10	20	26	24	21	121
REGION	małopolski	11	31	18	13	27	168
	wschodni	23	36	11	11	19	111
	katowicki	8	38	19	10	26	155
	dolnośląski	11	35	19	17	17	109
	wielkopolski	11	30	27	10	22	124
	pomorski	15	29	27	9	20	134
	centralny	20	35	17	9	19	202
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	14	33	21	11	20	405
	nie pracuje zawodowo	14	34	19	11	23	598
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	5	24	28	29	15	63
	prywatni przedsiębiorcy	15	14	27	19	26	40
	pracownicy administracji i usług	9	28	27	13	23	110
	robotnicy	15	46	13	5	21	139
	rolnicy	37	36	16		11	50
	gospodynie domowe	19	40	17	10	14	40
	emeryci i renciści	14	33	18	11	24	284
	uczniowie i studenci	12	35	17	14	22	146
	bezrobotni	16	31	24	6	24	127
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	11	30	25	22	12	102
	średnia	14	34	18	10	24	612
	zła	16	35	21	8	20	274
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	15	32	18	10	25	584
	wierzący i niereg. praktykujący	12	38	22	9	19	280
	wierzący lecz niepraktykujący	16	33	21	16	14	102
	niewierzący	15	19	28	33	5	18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	16	37	20	11	16	222
	centrolewicowe	6	33	23	23	14	98
	centroprawicowe	20	25	23	15	17	89
	prawicowe	14	24	24	18	20	103
	trudno powiedzieć	14	35	17	6	27	490
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	14	37	15	5	29	217
	raczej się nie interesuje	15	35	17	10	24	349

	raczej się interesuje	14	31	24	15	16	379
	bardzo się interesuje	14	30	24	14	18	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	10	36	24	12	18	213
	LPR	16	39	13	14	18	35
	PO	6	15	38	24	17	66
	PSL	13	58	10	11	7	52
	PiS	8	34	20	19	19	34
	RS AWS		9	13	53	25	8
	Samoobrona RP	45	51			4	89
	UPR	14	23		31	32	12
	UW		13	48	40		4
	inne	11	17	38	4	31	23

Czy Andrzej Lepper i Samoobrona dobrze służą sprawom wsi?					
1. tak					
2. nie					
3. trudno powiedzieć					
		ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
		1	2	3	
OGÓŁEM		47	31	22	1003
PŁEĆ	mężczyźni	50	32	19	482
	kobiety	46	30	25	521
WIEK	15-19 lat	50	32	18	108
	20-29 lat	45	34	21	194
	30-39 lat	50	31	19	161
	40-49 lat	53	24	23	200
	50-59 lat	42	33	25	135
	60 lat lub więcej	46	31	23	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	50	24	26	290
	zasadnicze zawodowe	54	23	23	261
	średnie i paturalne	47	34	19	356
	licencjat, wyższe	26	54	20	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	61	16	23	370
	miasto do 100 tys.	45	32	23	322
	miasto 101-500 tys.	38	45	18	190
	miasto pow. 500 tys.	30	50	21	121
REGION	małopolski	42	31	27	168
	wschodni	59	22	19	111
	katowicki	46	29	26	155
	dolnośląski	46	37	17	109
	wielkopolski	41	37	22	124

	pomorski	44	36	20	134
	centralny	55	26	19	202
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	48	32	20	405
	nie pracuje zawodowo	48	29	23	598
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	29	56	15	63
	prywatni przedsiębiorcy	28	46	26	40
	pracownicy administracji i usług	36	40	23	110
	robotnicy	62	18	21	139
	rolnicy	73	16	11	50
	gospodynie domowe	59	27	14	40
	emeryci i renciści	47	29	24	284
	uczniowie i studenci	47	31	22	146
	bezrobotni	47	29	24	127
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	41	47	12	102
	średnia	48	28	24	612
	zła	50	29	20	274
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	48	28	25	584
	wierzący i niereg. praktykujący	50	31	19	280
	wierzący lecz niepraktykujący	49	37	14	102
	niewierzący	34	61	5	18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	53	31	16	222
	centrolewicowe	39	47	14	98
	centroprawicowe	45	38	17	89
	prawicowe	38	42	20	103
	trudno powiedzieć	49	24	27	490
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	52	20	29	217
	raczej się nie interesuje	50	26	24	349
	raczej się interesuje	45	39	16	379
	bardzo się interesuje	44	39	18	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	46	37	18	213
	LPR	55	27	18	35
	PO	21	62	17	66
	PSL	72	22	7	52
	PiS	41	40	19	34
	RS AWS	9	66	25	8
	Samoobrona RP	96		4	89
	UPR	37	31	32	12
	UW	13	87		4
	inne	27	41	31	23

W wyniku ostatnich wyborów Samoobrona Andrzeja Leppera ma swoich posłów w Sejmie. Czy zdaniem Pana(i) to dobrze czy źle?

1. to bardzo dobrze
2. to dobrze
3. to źle
4. to bardzo źle
5. trudno powiedzieć

		ODPOWIEDZI W PROC.					LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	
OGÓŁEM		14	49	13	5	19	1002
PŁEĆ	mężczyźni	18	49	12	6	14	479
	kobiety	11	49	13	4	23	523
WIEK	15-19 lat	7	48	17		28	108
	20-29 lat	12	47	12	7	21	194
	30-39 lat	17	49	15	6	11	159
	40-49 lat	20	49	10	4	17	201
	50-59 lat	14	49	11	7	19	135
	60 lat lub więcej	14	49	13	5	20	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	15	46	11	2	26	291
	zasadnicze zawodowe	18	49	12	4	16	261
	średnie i pomaturalne	13	52	13	6	16	354
	licencjat, wyższe	8	43	19	13	18	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	22	49	6	4	19	370
	miasto do 100 tys.	11	52	15	4	19	323
	miasto 101-500 tys.	11	50	16	4	19	189
	miasto pow. 500 tys.	9	36	23	13	19	120
REGION	małopolski	10	44	12	6	28	168
	wschodni	23	52	9	3	14	111
	katowicki	9	49	18	3	21	155
	dolnośląski	13	41	19	12	16	108
	wielkopolski	10	58	12	2	18	125
	pomorski	20	52	11	2	15	135
	centralny	19	46	10	8	17	201
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	17	50	13	6	14	404
	nie pracuje zawodowo	13	48	13	4	23	598
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	6	51	17	18	7	63
	prywatni przedsiębiorcy	18	43	24	5	9	39
	pracownicy administracji i usług	10	44	20	6	20	110
	robotnicy	18	56	5	4	16	139
	rolnicy	41	50	7		3	50
	gospodynie domowe	13	50	14		23	41
	emeryci i renciści	15	50	11	5	18	284

	uczniowie i studenci	5	48	18	5	23	146
	bezrobotni	18	40	10	2	31	127
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	11	41	20	9	18	102
	średnia	14	50	11	5	19	612
	zła	18	50	11	3	18	273
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	15	48	12	4	21	584
	wierzący i niereg. praktykujący	15	49	14	4	18	279
	wierzący lecz niepraktykujący	12	50	13	11	14	102
	niewierzący	27	52	18	4		18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	14	56	13	4	13	223
	centrolewicowe	12	54	19	10	5	97
	centroprawicowe	21	53	8	11	7	89
	prawicowe	15	40	17	8	20	101
	trudno powiedzieć	14	45	11	3	27	491
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	13	40	7	2	38	217
	raczej się nie interesuje	14	53	13	5	15	350
	raczej się interesuje	16	49	16	6	13	378
	bardzo się interesuje	20	50	7	10	13	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	9	55	16	5	14	213
	LPR	13	59	3	4	20	35
	PO	6	47	20	10	18	66
	PSL	19	60	6	7	8	53
	PiS	12	57	4	16	10	34
	RS AWS		43	32	8	17	8
	Samoobrona RP	45	50	1		4	89
	UPR	34	15		19	32	12
	UW	13		18	70		4
	inne	16	43	19		22	23

W wyniku ostatnich wyborów Samoobrona Andrzeja Leppera ma swoich posłów w Sejmie. Czy zdaniem Pana(i) to dobrze czy źle?
1. bardzo dobrze lub dobrze
2. źle lub bardzo źle
3. trudno powiedzieć

		ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
		1	2	3	
OGÓLEM		63	18	19	1002
PŁEĆ	mężczyźni	67	19	14	479
	kobiety	60	17	23	523
WIEK	15-19 lat	55	17	28	108
	20-29 lat	59	19	21	194

	30-39 lat	67	22	11	159
	40-49 lat	69	14	17	201
	50-59 lat	63	17	19	135
	60 lat lub więcej	63	17	20	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	61	13	26	291
	zasadnicze zawodowe	68	16	16	261
	średnie i pomaturalne	65	19	16	354
	licencjat, wyższe	50	32	18	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	71	10	19	370
	miasto do 100 tys.	63	19	19	323
	miasto 101-500 tys.	61	20	19	189
	miasto pow. 500 tys.	45	36	19	120
REGION	małopolski	54	18	28	168
	wschodni	75	11	14	111
	katowicki	58	21	21	155
	dolnośląski	54	30	16	108
	wielkopolski	68	13	18	125
	pomorski	72	12	15	135
	centralny	65	18	17	201
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	67	19	14	404
	nie pracuje zawodowo	61	17	23	598
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	58	35	7	63
	prywatni przedsiębiorcy	62	29	9	39
	pracownicy administracji i usług	54	25	20	110
	robotnicy	75	9	16	139
	rolnicy	90	7	3	50
	gospodynie domowe	63	14	23	41
	emeryci i renciści	66	16	18	284
	uczniowie i studenci	53	23	23	146
	bezrobotni	58	11	31	127
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	52	30	18	102
	średnia	64	17	19	612
	zła	68	14	18	273
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	63	16	21	584
	wierzący i niereg. praktykujący	64	18	18	279
	wierzący lecz niepraktykujący	62	24	14	102
	niewierzący	79	21		18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	70	17	13	223
	centrolewicowe	65	29	5	97
	centroprawicowe	74	19	7	89
	prawicowe	55	25	20	101

	trudno powiedzieć	60	14	27	491
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	53	9	38	217
	raczej się nie interesuje	67	18	15	350
	raczej się interesuje	65	23	13	378
	bardzo się interesuje	70	17	13	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	64	22	14	213
	LPR	72	7	20	35
	PO	53	29	18	66
	PSL	78	14	8	53
	PiS	69	21	10	34
	RS AWS	43	40	17	8
	Samoobrona RP	95	1	4	89
	UPR	50	19	32	12
	UW	13	87		4
	inne	59	19	22	23

Czy Pana zdaniem, Andrzej Lepper będzie dalej osobiście brał udział w protestach społecznych czy też nie będzie już brał w nich udziału?
1. będzie dalej brał udział
2. nie będzie już brał udziału
3. trudno powiedzieć

		ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
		1	2	3	
OGÓŁEM		70	9	21	1001
PŁEĆ	mężczyźni	73	10	17	481
	kobiety	67	7	25	520
WIEK	15-19 lat	60	12	28	108
	20-29 lat	74	6	20	194
	30-39 lat	75	13	12	159
	40-49 lat	77	6	18	201
	50-59 lat	68	9	23	135
	60 lat lub więcej	63	8	28	204
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	56	10	34	290
	zasadnicze zawodowe	71	9	20	261
	średnie i pomaturalne	77	7	15	354
	licencjat, wyższe	85	6	9	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	66	8	26	369
	miasto do 100 tys.	71	10	19	323
	miasto 101-500 tys.	75	8	17	190
	miasto pow. 500 tys.	75	8	18	120
REGION	małopolski	62	10	28	167

	wschodni	73	6	21	110
	katowicki	63	10	27	156
	dolnośląski	72	4	24	109
	wielkopolski	85	5	10	123
	pomorski	79	6	15	135
	centralny	66	14	21	202
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	76	9	15	404
	nie pracuje zawodowo	66	8	26	597
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	89	5	6	63
	prywatni przedsiębiorcy	85	3	12	39
	pracownicy administracji i usług	75	8	17	110
	robotnicy	68	13	20	139
	rolnicy	81	12	7	50
	gospodynie domowe	61	9	30	41
	emeryci i renciści	66	8	27	282
	uczniowie i studenci	66	10	24	146
	bezrobotni	69	6	25	127
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	78	11	11	102
	średnia	71	8	21	611
	zła	66	9	24	273
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	67	9	24	582
	wierzący i niereg. praktykujący	74	6	21	280
	wierzący lecz niepraktykujący	81	10	9	102
	niewierzący	71	15	14	18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	81	8	12	223
	centrolewicowe	82	5	14	97
	centroprawicowe	75	10	15	89
	prawicowe	73	6	20	101
	trudno powiedzieć	62	10	28	490
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	55	7	38	215
	raczej się nie interesuje	69	10	22	350
	raczej się interesuje	78	9	13	378
	bardzo się interesuje	84	7	9	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	84	7	9	212
	LPR	71	3	26	34
	PO	72	13	15	66
	PSL	79	12	9	53
	PiS	83	4	13	34
	RS AWS	100			8
	Samoobrona RP	71	14	16	89
	UPR	70	14	15	12

	UW	100			4
	inne	77		23	23

Słyszysz pogląd, że Andrzej Lepper zagraża demokracji w Polsce. Czy Pan zgadza się, czy nie zgadza się z tym poglądem?

1. zdecydowanie się zgadzam
2. raczej się zgadzam
3. raczej się nie zgadzam
4. zdecydowanie się nie zgadzam
5. trudno powiedzieć

		ODPOWIEDZI W PROC.					LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	
OGÓLEM		8	17	33	20	22	1006
PŁEĆ	mężczyźni	10	16	34	24	15	482
	kobiety	6	17	32	16	29	524
WIEK	15-19 lat	2	16	36	16	30	108
	20-29 lat	8	13	30	25	24	194
	30-39 lat	11	18	33	21	18	161
	40-49 lat	8	16	36	22	19	201
	50-59 lat	13	15	33	21	19	135
	60 lat lub więcej	8	19	32	14	27	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	4	14	32	18	32	292
	zasadnicze zawodowe	5	15	33	25	22	262
	średnie i pomaturalne	12	17	33	19	18	356
	licencjat, wyższe	15	22	33	17	13	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	5	10	33	25	27	370
	miasto do 100 tys.	9	20	31	21	19	325
	miasto 101-500 tys.	8	19	38	14	21	190
	miasto pow. 500 tys.	16	23	30	11	19	121
REGION	małopolski	7	21	27	13	32	168
	wschodni	5	17	33	23	22	111
	katowicki	4	17	37	12	29	156
	dolnośląski	13	15	29	22	21	109
	wielkopolski	12	16	33	21	18	125
	pomorski	9	15	38	24	14	135
	centralny	9	13	33	26	19	202
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	11	16	35	22	16	406
	nie pracuje zawodowo	6	17	32	19	26	600
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	18	17	37	15	13	63
	prywatni przedsiębiorcy	21	17	17	30	15	40
	pracownicy administracji i usług	16	19	29	19	18	110
	robotnicy	5	13	40	22	19	140

	rolnicy	6	12	44	33	5	50
	gospodynie domowe	4	13	28	23	33	41
	emeryci i renciści	8	19	33	16	24	285
	uczniowie i studenci	4	17	36	18	25	146
	bezrobotni	4	14	26	25	31	127
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	18	16	32	17	16	102
	średnia	8	17	33	19	23	615
	zła	5	15	32	25	23	274
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	6	16	34	20	25	585
	wierzący i niereg. praktykujący	11	16	32	23	19	281
	wierzący lecz niepraktykujący	17	14	31	16	22	102
	niewierzący	5	44	28	18	5	18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	9	19	35	22	14	223
	centrolewicowe	12	21	40	14	13	98
	centroprawicowe	10	8	40	30	12	89
	prawicowe	15	18	30	20	17	103
	trudno powiedzieć	5	15	30	19	31	491
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	2	9	23	22	44	217
	raczej się nie interesuje	8	17	37	17	20	351
	raczej się interesuje	10	19	34	22	15	379
	bardzo się interesuje	18	22	33	22	6	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	13	23	35	15	14	213
	LPR	8	11	35	23	22	35
	PO	18	21	31	16	15	66
	PSL	5	14	38	24	18	53
	PiS	26	18	23	20	12	34
	RS AWS	30		33	8	28	8
	Samoobrona RP	1	10	29	52	8	89
	UPR		12	50	37		12
	UW	52		35	13		4
	inne	10	16	20	21	33	23

Słyszysz pogląd, że Andrzej Lepper zagraża demokracji w Polsce. Czy Pan zgadza się, czy nie zgadza się z tym poglądem?

1. zgadzam się
2. nie zgadzam się
3. trudno powiedzieć

	ODPOWIEDZI W PROC.			LICZBA OSÓB
	1	2	3	
OGÓŁEM	25	53	22	1006
PŁEĆ	mężczyźni			482

	kobiety	23	48	29	524
WIEK	15-19 lat	18	52	30	108
	20-29 lat	21	55	24	194
	30-39 lat	28	54	18	161
	40-49 lat	24	58	19	201
	50-59 lat	28	53	19	135
	60 lat lub więcej	27	46	27	206
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	18	50	32	292
	zasadnicze zawodowe	20	58	22	262
	średnie i pomaturalne	30	53	18	356
	licencjat, wyższe	37	50	13	91
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	15	59	27	370
	miasto do 100 tys.	28	52	19	325
	miasto 101-500 tys.	28	52	21	190
	miasto pow. 500 tys.	39	41	19	121
REGION	małopolski	28	41	32	168
	wschodni	23	56	22	111
	katowicki	21	50	29	156
	dolnośląski	28	52	21	109
	wielkopolski	28	54	18	125
	pomorski	24	62	14	135
	centralny	22	59	19	202
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	27	57	16	406
	nie pracuje zawodowo	23	51	26	600
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	35	52	13	63
	prywatni przedsiębiorcy	39	47	15	40
	pracownicy administracji i usług	34	47	18	110
	robotnicy	18	63	19	140
	rolnicy	18	77	5	50
	gospodynie domowe	16	51	33	41
	emeryci i renciści	27	49	24	285
	uczniowie i studenci	22	54	25	146
	bezrobotni	18	51	31	127
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	34	50	16	102
	średnia	25	52	23	615
	zła	20	57	23	274
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	22	54	25	585
	wierzący i niereg. praktykujący	27	54	19	281
	wierzący lecz niepraktykujący	31	47	22	102
	niewierzący	49	46	5	18
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	29	57	14	223

	centrolewicowe	33	54	13	98
	centroprawicowe	18	70	12	89
	prawicowe	34	50	17	103
	trudno powiedzieć	20	48	31	491
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	11	45	44	217
	raczej się nie interesuje	25	54	20	351
	raczej się interesuje	29	56	15	379
	bardzo się interesuje	40	54	6	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	36	50	14	213
	LPR	20	58	22	35
	PO	38	47	15	66
	PSL	20	62	18	53
	PiS	44	44	12	34
	RS AWS	30	41	28	8
	Samoobrona RP	11	80	8	89
	UPR	12	88		12
	UW	52	48		4
	inne	26	41	33	23